

Inleiding

Tijdens het Internationale Zuivelcongres in Scheveningen in 1907 viel op dat Nederland op wetenschappelijk gebied achter liep in de kennis van melk. Enkele medici en directeurs van de Keuringsdienst van Waren besloten toen om een genootschap op te richten van Nederlandse wetenschappers die zich met melk bezighielden. Er bestond vooral veel behoefte aan meer inzicht in de kennis van koemelk m.b.t. de gezondheid van mensen, waaronder vooral zuigelingen die flesvoeding kregen.

Het genootschap werd in 1908 opgericht onder de naam "Genootschap ter Bevordering van Melkkunde" en hield zich aanvankelijk bezig met de uitwisseling van wetenschappelijke kennis onder de leden van het Genootschap. Het lidmaatschap kon alleen worden verkregen door ballotage, waarbij erop werd toegezien dat het ledental onder medici, veterinairen, chemici en practici (o.a. zuivelconsulenten) gelijkmatig bleef verdeeld.

Tweemaal per jaar werden ledenvergaderingen belegd, waarin de leden voordrachten hielden over verschillende onderwerpen die met melk te maken hadden. Deze voordrachten werden, tezamen met de daarop volgende discussies gepubliceerd in een intern orgaan: "Handelingen". Met behulp van de aldus verkregen kennis, trachtte men aanvankelijk door voorlichting en adviezen de overheden te stimuleren om de kwaliteit van koemelk bij de winning en distributie wetmatig te regelen.

In de loop der jaren verbreedde het aandachtsveld zich naar meer technologische aspecten voor de verwerking van melk en melkproducten, waardoor de medici en veterinairen afhaakten. Vanaf de vijftiger jaren lag het zwaartepunt van de Genootschapsbijeenkomsten op het organiseren van symposia over verschillende zuivel- en

voedingskundige onderwerpen, waarvoor in toenemende mate sprekers van buiten het Genootschap werden uitgenodigd.

Na WO-II werden de "Handelingen" vervangen door het "Nederlands Melk en Zuiveltijdschrift", dat onder eigen beheer werd uitgegeven en waarop ook niet-leden zich konden abonneren. Door toenemende belangstelling vanuit het buitenland werd de naam van het tijdschrift in 1969 veranderd in "Netherlands Milk and Dairy Journal", dat uiteindelijk in 1996 opging in het "International Dairy Journal".

In dit jubileumboek wordt de historie beschreven van het Genootschap gedurende haar 100 jarige geschiedenis, waarin de geleidelijke veranderingen in het aandachtsveld aan de orde komen. Helaas ontbraken voor een volledige historische beschrijving de archieven uit de perioden 1940-1950, 1960-1965 en 1998-heden. Het eerste hoofdstuk beschrijft de voorgeschiedenis over de periode tussen de agrarische crisis in 1878 en de oprichting van het Genootschap. De volgende vier hoofdstukken zijn ingedeeld in perioden van telkens 25 jaar, voorafgegaan door een korte beschrijving van de tijdgeest in die periode. In het zesde hoofdstuk zijn bijdragen opgenomen van enkele leden van het Genootschap met onder andere hun visie over het Genootschap in verleden en toekomst. Waardevolle informatie hiervoor werd aangeleverd door Ir. Yves de Grootte, waarvoor ik hem hartelijk dank.

In de bijlagen zijn o.a. opgenomen: de titels en sprekers van alle (778) voordrachten gehouden tijdens Genootschapsvergaderingen in de periode tussen 1908 en 2008 en de bestuursleden uit die periode.

Veel leesplezier toegewenst,
J.N. de Wit